

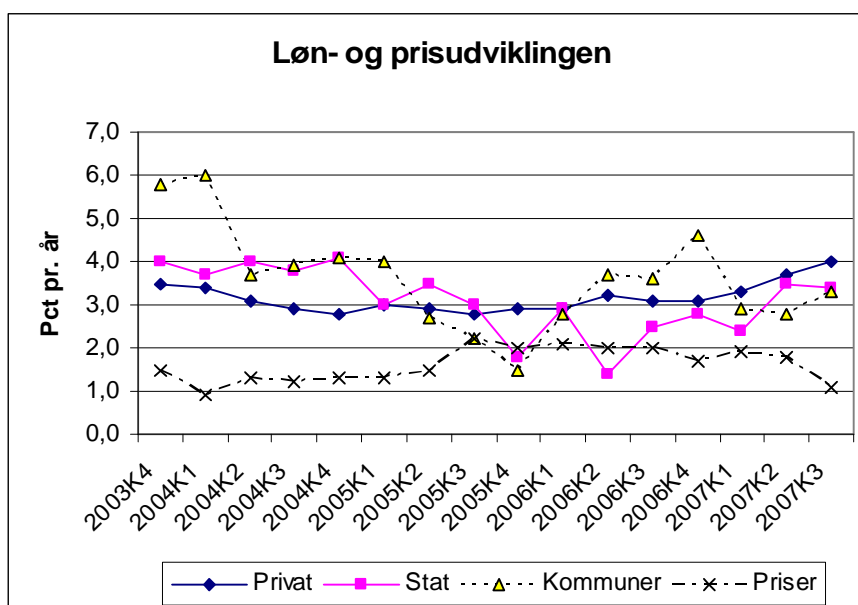
Lønudviklingen 3. kvartal 2007

Danmarks Statistik har i dag offentliggjort tallene for lønudviklingen for 3. kvartal 2007 for den private sektor. Lønudviklingen i den private sektor er steget til 4,0 procent på årsbasis. Det er mere end i den offentlige sektor, hvor lønudviklingen for statens område er opgjort til 3,4 procent, mens lønudviklingen i regioner og kommuner samlet udviste en stigning på 3,3 procent. Prisudviklingen er stigende. For august måned steg forbrugerpriserne med 1,1 procent, men for den seneste måned oktober udviste forbrugerpriserne en stigning på 1,7 procent på årsbasis, mens nettopriserne udviste en stigning på 2,1 procent i oktober. Men der er fortsat en positiv og god reallønsudvikling i alle sektorer.

Lønudviklingen i den private sektor er for opadgående. I 2006 viste de kvartalsvise lønindeks en prisudvikling for den private sektor på omkring 3 pct. på årsbasis. For 3. kvartal 2007 nåede lønudviklingen 4,0 pct. i den private sektor. Dansk Arbejdsgiverforening (DA) havde inden udmeldt en lønudvikling inden for deres eget område på 4,3 pct. Men DA indregner udviklingen i genebetalingerne i deres opgørelse, og genebetalingerne bidrog med 0,2 procent således, at ekskl. genebetalinger steg lønudviklingen med 4,1 procent indenfor DA's område, hvilket svarer meget godt til Danmarks Statistiks 4,0 procent. DA udgør ca. halvdelen af datagrundlaget i Danmarks Statistiks (DS) opgørelse.

Indenfor statens område steg lønindekset for tredje kvartal med 3,4 procent, hvilket er 0,1 procent mindre end for 2. kvartal. I den kommunale sektor omfattende primærkommunerne og regionerne steg lønudviklingen til 3,3 procent mod 2,8 procent i 2. kvartal. Da udviklingen i forbrugerpriserne i august udviste en stigning på 1,1 procent var der fortsat en positiv og god reallønsudvikling i alle sektorer.

Figur 1: Løn- og prisudviklingen de sidste 4 år.

Kilde: Danmarks Statistik Statistikbanken.

For så vidt angår lønudviklingen i den kommunale sektor kan der knyttes et par særskilte bemærkninger hertil. Lønudviklingen på 3,4 procent er måske lidt overraskende, da det dels er en stigning på ½ procentpoint i forhold til kvartalet før. Det Fælleskommunale Løndatakontor (FLD), som leverer datagrundlaget til Danmarks Statistik, kom frem til 2,7 efter ny opgørelsesmetode, der bedre skulle matche DS's opgørelsesmetode og 2,9 procent efter den hidtidige metode. Altså et resultat, der er mindre end det, DS når frem til. På embedsmandsplan er det oplyst, at FLD efterfølgende har efterregnet, og når FLD anvender samme metode som DS, når FLD også frem til samme resultat som DS. En præcis forklaring på den overraskende forskel er det dog ikke muligt at give.

Forskellen mellem FLD og DS betyder, at med udgangspunkt i DS-opgørelsen får den kommunale sektor en positiv reststigning, som er udtryk for ændringer i lønudviklingen udover det aftalte, mens reststigningen med udgangspunkt i FLD's opgørelse bliver negativ. De senere år har FLD's opgørelser typisk ligget lidt over DS's opgørelse, men det modsatte er dog også forekommet tidligere.

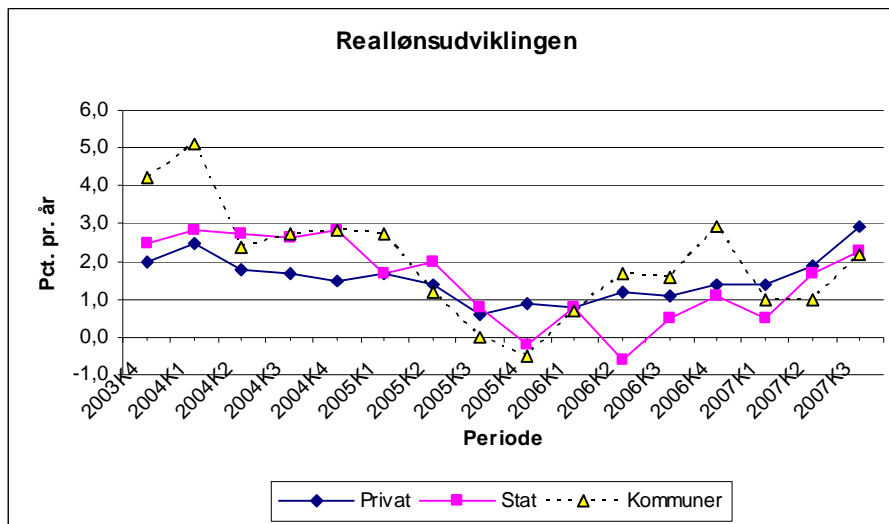
I den private sektor har bygge- og anlægssektoren haft en lønudvikling på 4,9 procent, mens energi og vandforsyning må nøjes med 3,0 procent. Øvrige brancher ligger herimellem.

I statens område er transportsektoren topscorer med 4,6 procent, mens undervisning viser en udvikling på 2,3 procent. Mens gennemsnittet i staten udgør 3,4 procent. I kommuner får undervisning en udvikling på 4,0 procent, mens sociale institutioner udviser en lønudvikling på 2,5 procent og foreninger, kultur og renovation får mest med 6,3 procent. Gennemsnittet udgør som nævnt 3,3 procent.

I såvel statens område som i den kommunale sektor er tallene for 2. kvartal 2007 korrigeret af DS. I den kommunale sektor er tallet for sundhedssektoren sænket for 2. kvartal fra 2,6 procent til 2,5 procent. I statens område er undervisning blevet ændret fra 2,9 procent til 3,1 procent for 2. kvartal. Samtidig er gennemsnittet for alle forøget fra 3,4 procent til 3,5 procent for 2. kvartal 2007. Der er ikke anført nogen forklaring på ændringerne fra DS.

Udviklingen i reallønnen er positiv i alle sektorer. Generelt har udviklingen reallønnen de senere år været positiv med enkelte kvartaler som undtagelse.

Figur 2: Udviklingen i reallønnen de seneste 4 år.

Kilde: Danmarks Statistik Statistikbanken.

I figur 2 er vist udviklingen de seneste 4 år. I to kvartaler har udviklingen indenfor statens område udvist en negativ realløn og tilsvarende i den kommunale sektor. I den private sektor skal man tilbage til år 2000 for at finde et kvartal med en negativ reallønsudvikling.

Tabel 1: Udviklingen i løn og priser siden 1996

Indeks 1. kvartal 1996 = 100

Periode	Private sektor i alt	Staten i alt	Amter, H:S /Regioner Kommuner beregnet	Forbrugerpriser
2001K1	121,7	121,0	117,5	112,3
2001K2	123,0	125,3	121,7	114,0
2001K3	124,6	125,5	121,6	113,5
2001K4	125,6	127,4	123,2	114,0
2002K1	126,6	128,5	122,2	115,1
2002K2	127,5	130,5	125,0	116,4
2002K3	129,5	130,8	124,5	116,2
2002K4	130,5	131,6	124,8	117,1
2003K1	131,6	132,1	124,5	118,4
2003K2	132,3	134,9	130,1	119,0
2003K3	134,3	135,3	130,6	118,2
2003K4	135,1	136,9	132,1	118,8
2004K1	136,0	137,0	132,0	119,5
2004K2	136,4	140,3	134,9	120,5
2004K3	138,2	140,4	135,7	119,6
2004K4	139,0	142,5	137,5	120,4
2005K1	140,2	141,0	137,3	121,1
2005K2	140,4	145,3	138,6	122,3
2005K3	142,1	144,6	138,7	122,3
2005K4	143,0	145,0	139,6	122,8
2006K1	144,2	145,1	141,1	123,6
2006K2	144,9	147,3	143,7	124,7
2006K3	146,5	148,1	143,6	124,7
2006K4	147,4	149,1	146,0	124,9
2007K1	148,9	148,6	145,2	125,9
2007K2	150,2	152,5	147,7	126,9
2007K3	152,3	153,2	148,4	126,1
2007K4				

Kilde: Danmarks Statistik Statikbanken

Prisindeks omregnet til indeks febr. 1996 = 100

Kommunale indeks beregnet ud fra procentvis udvikling

I tabel 1 er vist sammenhængende værdier for løn- og prisudviklingen siden 1. kvartal 2001.

Prisudviklingen er omregnet til samme udgangspunkt som gældende for lønindeksene, således at tallene er sammenlignelige. Indekset for den kommunale sektor er beregnet ud fra den opgjorte procentvise lønudvikling for de enkelte kvartaler. Danmarks Statistik har beregnet indekstallene ud populationen i det enkelte kvartal, mens den procentvise udvikling er beregnet ud fra sammenlignelige grupper i to på hinanden følgende opgørelser.

I dag er det i forhold til kvartalet før, mens det tidligere var året før. Det kan ved større korrektioner eller, når man korrigerer med tilbagevirkende kraft medføre en forskel. Forskellen i den private sektor og indenfor statens område ligger på +/- 0,1 procentpoint, hvilket altid kan forekomme, men forskellen i den kommunale sektor er større. Danmarks Statistik offentliggør et indeks på 151,4 for 3. kvartal 2007 for den kommunale sektor, mens sekretariatet har beregnet et indeks på 148,4, hvilket er 2,0 procent mindre og 2,6 procent mindre end indekset

for den private sektor. Af forskellige årsager varierer det sæsonmæssigt, hvor meget indekset beregnet ud fra den procentvise udvikling. Forskellen mellem de offentliggjorte indeks og de beregnede varierer i den enkelte kvartaler mellem 1,0 og 2,0 procent. I snit er der en afvigelse på ca. 1,5 procent.

Ud fra DS indeks kunne man forledes til at tro, at der har været en næsten parallel lønudvikling mellem sektorerne. Men anvendes sekretariatets opgørelse, har den kommunale sektor gennemsnitligt haft en lønudvikling der ligger 2 – 3 procent under de to andre sektorer over de sidste 11 ¾ år.

Danmarks Statistik har i databanken gjort opmærksom på problemstillingen og anfører, at indekset ligger ca. 1½ procent over, hvad procentopgørelserne angiver.

Forbrugerpriserne viser i de sidste par måneder en stigende tendens og viste for oktober en stigning på 1,7 procent. Nettopriserne udviste en stigning på 2,0 procent for oktober.

Tabel 2: Udviklingen i forbrugerpriserne
Forbrugerprisindeks, pct.vis stigning, årlig
(i forhold til samme måned året før)

Pct.	2004	2005	2006	2007
Januar	1,1	1,0	2,1	1,8
Februar	0,9	1,3	2,1	1,9
Marts	0,7	1,4	1,9	2,0
April	0,8	1,8	1,8	1,7
Maj	1,3	1,5	2,0	1,8
Juni	1,1	1,8	2,2	1,4
Juli	1,3	2,0	2,0	1,2
August	1,2	2,2	2,0	1,1
September	1,1	2,4	1,5	1,2
Oktober	1,7	2,0	1,5	1,7
November	1,3	2,0	1,7	
December	1,2	2,2	1,8	
Gns året	1,2	1,8	1,9	2,0

Kilde: Egen beregning ud fra Forbrugerprisindeks, udtræk Danmarks Statistikbank, PRIS6
2007 er gennemsnit af de måneder, der foreligger oplysninger for

En fortsat stigning i forbrugerpriserne kan desværre ikke udelukkes.

I det seneste årstid er der sket en stigning i priserne på dagligvarer som kartofler, grøntsager, mælk, æg, fisk og sodavand. Derudover er offentlige takster og forsikringer steget mere end gennemsnittet. Der er udsigt til stigende energipriser.

Poul Pedersen
Økonom